

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-638566-VI/10/JF

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 2 lutego 2010 r.

Pan
Krzysztof Pietraszkiewicz
Prezes
Związku Banków Polskich
ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie!

Pragnę po raz kolejny wyrazić swoje zaniepokojenie wobec praktyk stosowanych przez instytucje finansowe, ograniczające możliwość korzystania z usług rynku finansowego z uwagi na wiek.

Uznając prawo banków do autonomicznej decyzji o zawarciu lub odmowie zawarcia umowy wiele razy podkreślałem, że autonomia ta nie może jednak prowadzić do dyskryminacji osób starszych, bo narusza to konstytucyjną zasadę równości, a także przyrodzoną i niezbywalną godność człowieka. Wiek nie może być powodem dyskryminacji w zakresie korzystania z usług bankowych.

Wpływające do Biura RPO listy wskazują, że nie wszystkie instytucje finansowe uwzględniają w swojej ofercie tę zasadę. W niektórych przypadkach dochodzi do ograniczenia dostępności do produktów z uwagi na wiek.

Analizując sytuację osób starszych na rynku finansowym nie można też pominąć sposobu traktowania osób starszych przez niektórych pracowników banków, którzy wykorzystując ich ułomności (słaby wzrok i słuch) proponują dokonanie inwestycji finansowych dla nich niekorzystnych. Sytuacja taka miała miejsce np. w odniesieniu funduszy inwestycyjnych. Oczywiście nie można przewidzieć, czy i kiedy nastąpi recesja, ale zadaniem doradców finansowych jest udzielanie informacji o produkcie w sposób wyczerpujący, w tym również o możliwości poniesienia strat. Namawianie klientów na dokonanie zakupu jednostek funduszy inwestycyjnych, jako jedynych dających możliwość szybkiego i dużego zysku spowodowało, że otrzymywałem i otrzymuję liczne skargi wraz z prośbą wskazania organu, do którego można wystąpić z roszczeniem odszkodowawczym.

Podobnie rzecz przedstawia się z drobnymi kredytami i pożyczkami udzielanymi przez banki osobom starszym bez rzetelnego badania zdolności kredytowej klienta. Efektem tej praktyki są liczne kredyty i pożyczki, których klient nie jest w stanie spłacić.

Banki nie zawsze wspomagają swoich dłużników w procesie naprawczym, a wręcz przeciwnie, zdarza się, iż w sposób bezwzględny żądają natychmiastowej spłaty należności, naliczając odsetki za zwłokę, a następnie dokonując sprzedaży wierzytelności wyspecjalizowanej w windykacji długu firmie.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o informację, czy Związek Banków Polskich dostrzega potrzebę zmiany praktyk bankowych wobec osób zaawansowanych wiekowo, a jeśli tak, także o informację, jakie działania podejmuje Związek na rzecz zmiany tych praktyk.

Łęca, wyminy macular

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich
[Signature]
prof. UW i r hab. Marek Zubik